

PATOLOJİ ASİSTAN EĞİTİMİ VE UZMANLIK MEZUNİYET SINAVI KONUSUNDA ÖNERİLER

SAĞLIK BAKANLIĞI MÜSTEŞARLIĞINA,
ANKARA

Tababet Uzmanlık Tüzüğü'nün çağdaş tıbbi gelişmelere cevap verebilecek tarzda yeniden düzenlenmesi ve Uzmanlık Eğitiminde asgari standartların tesbitinin yapılması, bir meslek grubu olarak uzun zamandır gerekliliğine inandığımız bir konuydu.

Bakanlığınızın bu yönde girişimlerde bulunduğunu sevinçe öğrenmiş bulunmaktayız.

İstanbul Tıp Fakülteleri ve Eğitim Hastanelerinde görevli Patoloji Uzmanları, Türk Patoloji Derneği'nin çatısı altında, çeşitli kereler toplanarak konuyu en geniş zeminde tartışmışlar ve kendi aralarında bir komisyon seçerek, Türkiye'de Patoloji Asistan Eğitiminde ilişkin temel ilkelere içeren bir öneri hazırlamışlardır. Bu komisyon aşağıdaki patoloji uzmanlarından oluşturulmuştur.

Prof. Dr. Feriha Öz (İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Patoloji Anabilim Dalı Başkanı)
Prof. Dr. Gülşen Özbay (İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Patoloji Anabilim Dalı)
Prof. Dr. Nükhet Tüzüner (İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Patoloji Anabilim Dalı)
Doç. Dr. Mehmet Ağan (İ.Ü. İstanbul Tıp Fakültesi Patoloji Anabilim Dalı)
Doç. Dr. Dilek Yılmazbayhan (İ.Ü. İstanbul Tıp Fakültesi Patoloji Anabilim Dalı)
Doç. Dr. Sevgi Küllü (Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Patoloji ABD Başkanı)
Doç. Dr. Aydın Sav (Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Patoloji Anabilim dalı)
Doç. Dr. İbrahim Öztekin (GATA Haydarpaşa Eğitim Hastanesi Patoloji ABD Başkanı)
Doç. Dr. Ümit İnce (Haydarpaşa Numune Hastanesi Patoloji Laboratuvarı Şefi)
Doç. Dr. Gülay Akalın (Haseki Hastanesi Patoloji Laboratuvarı Şefi)
Dr. İsmail Evren (Şişli Etfal Hastanesi Patoloji Laboratuvarı Şefi)
Dr. Yüksel Kiroğlu (SSK Göztepe Hastanesi Patoloji Laboratuvarı Şefi)
Dr. Deniz Özcan (SSK Okmeydanı Hastanesi Patoloji Laboratuvarı Şef yardımcısı)

İlişikte bir örneği sunulan ve son sayfasında komisyon üyeleri tarafından imzalanmış bu öneri metni daha sonra, öğretim üyesi seviyesinden asistan seviyesine kadar üyelerimizin hemen tamamına yakın kısmı tarafından da imzalanarak genel kabul görmüştür (Bu imza listesi derneğimiz belgeleri arasında bulunmaktadır).

Tababet uzmanlık tüzüğü'nün patoloji ile ilgili bölümünün hazırlanmasında bu önerilerimizin dikkate alınmasını saygılarımla arz ederim.

Prof. Dr. Altan İplikçi
Türk Patoloji Derneği Başkanı

I- ASİSTAN EĞİTİMİNE İLİŞKİN TEMEL İLKELER

1- Patoloji uzmanlık eğitim süresi en az DÖRT yıl olmalıdır. Bu süre uzmanlık süresinin yarısı kadar uzatılabilir.

2- Patoloji uzmanlık eğitimi yapacak olan kişi TIP FAKÜLTESİ mezunu olmalıdır.

3- Patoloji yüksek lisan ve doktorası yapılamaz.

4- Uzmanlık eğitimi sırasında asistanların 4 yıl boyunca her yıl için yapmaları gereken asgari laboratuvar araştırmalarının isim ve sayıları:

a) Toplam materyal sayısı: 2000 (Histopatoloji+sitoloji)

i. Histopatoloji: 1500

* Cerrahi patoloji:	1000
* Medikal patoloji:	500
* Frozen section:	50

ii. Sitoloji: 500

- Jinekolojik sitoloji:	200
- Jinekoloji dışı sitoloji:	200
- İnce iğne Asp. Biyopsisi:	100

b. Otopsi: 10

5- Asistanların tüm eğitimleri süresince ve yıllara göre aktif ve dinleyici olarak katılmaları gereken asgari bilimsel faaliyetlerin sayısı:

a. Kurum dışı:	4 yıl içinde 2 kongre ve/veya simpozyum.
b. Kurum içi:	
i. Seminer:	Yılda 2, dört yılda 8 adet aktif olarak hazırlamalıdır.
ii. Dergi klübü
(Journal club):	Yılda 25, 4 yılda 100 toplantıya katılmalıdır.
iii. Yayın:	1 adet orijinal araştırma ve 2 adet olgu sunumu hazırlamalıdır. (Tez çalışması bunların dışında tutulacaktır).
iv. Bölüm içi
vaka toplantıları:	Yılda 40 toplantıya katılmalıdır.
v. Kliniklerle
ortak toplantı:	Yılda 10 adet toplantıya katılmalıdır.

(YUKARIDAKİ BU İKİ MADDEDE BELİRTİLEN SAYILAR HER DÖRT YILDA BİR DEĞİŞEN KOŞULLARA PARALEL OLARAK YENİDEN BELİRLENİR).

6- Eğitim veren bir birimin yukarıda belirtilmiş eğitim materyalinde nitel ya da nicel eksiklik varsa, bu eksiklik patoloji eğitimi veren ve bu eksikliği tamamlamaya yetecek olanakları olan bir başka birimde rotasyon ile tamamlattırılmalıdır. Bu rotasyon, asistanını rotasyona gönderen birim ile rotasyoneri kabul eden birim başkanları arasında düzenlenen bir protokol çerçevesinde yapılır. Bu protokolün hazırlanmasında giderilecek eksikliğin özellikleri esas alınır. Rotasyon bitiminde, rotasyonerin başarısı bir raporla kendi bölüm başkanına bildirilir.

Bugünkü koşullar altında patoloji uzmanlık eğitiminde, patoloji dışındaki klinik ve laboratuvar dallarında rotasyon yaptırılmasına gerek olmadığı kanısına varılmıştır. Ancak, otopsi eğitimi için gerekli sayı patoloji birimlerinde sağlanamıyorsa, ADLİ TIP KURUMLARI'nda da bu amaca yönelik rotasyon düzenlenebilir.

7- Patoloji uzmanlık eğitimi sırasında, bu eğitimi veren bütün birimler her yıl, kendi içinde eğitim hedeflerine ulaşılıp ulaşılmadığını belirleyecek şekilde, YAZILI TEORİK ve PRATİK bir sınav yapmalıdırlar. Bu sınavın yapılma biçimi her eğitim biriminin kendisi tarafından saptanacaktır.

Asistanın bu sınavda aldığı puana, eğitici kadrodaki her bir kişinin, o asistan için yazılı olarak bildireceği yeterlilik değerlendirmesi de katılarak nihai ara sınav notu hesaplanır. Bu sınavda başarısız olanlara belirli bir süre sonunda, ikinci bir sınav hakkı tanınır. Bu ikinci sınavda da başarısız olan asistan uzmanlık eğitiminden çıkarılır.

8- Bir laboratuvarın eğitim verebilmesi için haiz olması gereken asgari koşullar şunlar olmalıdır:

a. EĞİTİCİ KADRO:

Eğitim verilebilmesi için, her birimde eğitim verme yetkisi bulunan en az iki uzman bulunmalıdır (Üniversite hastanelerinde iki öğretim üyesi, SB ve SSK eğitim hastanelerinde 1 şef ve 1 şef yardımcısı veya başasistan).

Eğitim birimlerinde yan dal bulunması mutlak bir gereklilik değildir.

b. ASİSTAN SAYISI:

Her eğitim birimine alınacak asistan sayısı belirlenirken şu ilkeler göz önüne alınmalıdır:

- O birimin eğitim materyalinin bir yıl önceki nominal değerleri.
- Her eğiticiye en çok iki asistan.

c. ASGARİ TIBBİ ALET VE CİHAZ DURUMU:

- Makroskopi disseksiyon seti.
- Otopsi seti.
- Bir günlük materyalin tamamını işleyebilecek doku takip sistemi.
- Bir günlük materyalin tamamını işleyebilecek doku kesit sistemi.
- Histokimya sistemi.
- İmmunhistokimya sistemi.
- İmmunhistokimya sistemi.
- Polarizasyon, floresan ve mikrofotografi olanakları.

- Frozen kesit için cryostat ve CO₂
- Sitoloji için sitosantrifüj veya filtre sistemleri.
- Otopsi salonu.
- Piyas müzesi
- Eğitim preparat setleri.
- Mikroprojeksiyon veya video-kamera atışmanlı mikroskop veya çok başlı eğitim mikroskobu.
- Birime veya hastaneye alınan en az bir yabancı patoloji dergisi.
- Klasik başvuru kitaplarının bulunduğu birim içi kitaplık.

9- Her eğitim birimi, genel ilkeler doğrultusunda ayrıntılı bir asistan eğitim programı ve takvimi hazırlar, bunu yazılı bir metin halinde ilk günden eğitime başlayan asistana verir. Hazırlanan bu eğitim programları aynı zamanda merkezi sınavı yapacak olan kuruluşa da iletilir.

10- Her eğitim biriminin bağlı olduğu üst kurum, o eğitim biriminin eğitim vermek için gerekli asgari şartlara sahip olup olmadığını ve eğitim programlarına uyulup uyulmadığını kendi mevzuat hükümlerine göre düzenli aralıklarla denetler.

II- PATOLOJİ UZMANLIK MEZUNİYET SINAVINA İLİŞKİN TEMEL İLKELER:

Uzmanlık mezuniyet sınavı, örnekleri ABD'deki "BOARD" sınavlarında olduğu gibi merkezi olmalıdır.

"Patoloji Uzmanı" yetki ve ünvanı ancak bu sınavda başarılı olanlara verilmelidir.

Böyle bir sınavın düzenlenebilmesi için gerekli temel ilkeler aşağıda belirtilmiştir:

a. Bu sınavı hazırlayacak, örgütleyecek ve uygulacak olan bir organizasyon yapılmalıdır. Bunun adı TÜRK PATOLOJİ KONSEYİ olabilir.

b. Amacı, patoloji uzmanlık mezuniyet sınavını belirli ilkelere göre hazırlayıp uygulamaktır.

c. Bu konsey:

i. Her tıp fakültesindeki patoloji anabilim dallarının herbirinin kendi içinden seçeceği, öğretim üyesi düzeyinde bir temsilci (her fakülte için bir kişi),

ii. Sağlık Bakanlığı'na bağlı eğitim hastanesi (leri) bulunan illerde patoloji laboratuvar şeflerinin kendi içlerinden seçecekleri bir temsilci (her il için bir kişi),

iii. SSK'ya bağlı eğitim hastanesi (leri) bulunan illerde patoloji laboratuvar şeflerinin kendi içlerinden seçecekleri bir temsilci (her il için bir kişi),

iv. Sağlık Bakanlığı'nın uygun göreceği oranda atayacağı temsilci (ler) tarafından oluşturulur.

d. Bu konsey 3 yıl için seçilir.

Seçilen temsilciler bağlı bulundukları kurum tarafından, asli görevlerini aksatmamak kaydıyla, resmen konseyde çalışmak için görevlendirilirler.

e. Konseyin yetki ve görevleri:

i. Merkezi patoloji uzmanlık sınavının hazırlanma ve uygulanma ilkelerini belirlemek ve görev süresi boyunca uygulanacak bir program hazırlamak,

ii. Kendi içinden bir YÜRÜTME KURULU seçerek, bu programın tespit ettiği ilkeler doğrultusunda uygulanmasını sağlamak ve düzenli aralıklarla denetlemek,

iii. Yürütme kurulu, konseyi oluşturan değişik eğitim birimleri (Tıp Fakülteleri, SB ve SSK'ya bağlı eğitim hastaneleri ile SB'nin konseyde görevlendirdiği) temsilcilerinin oranlarını yansıtabilecek şekilde 7 kişiden oluşur.

iv. Yürütme kurulu, konsey tarafından ilkelere belirlen-

miş bir program çerçevesi içinde uzmanlık mezuniyet sınavını hazırlar ve uygular.

v. Konseye temsilcileri ile katılan ve patoloji eğitimyle ilgili tüm kuruluşlar, yürütme kurulunun sınavla ilgili görevlerinde istenilen tüm yardımı yerine getirmekle yükümlüdürler,

vi. Türk Patoloji Konseyi ve yürütme kurulunun, kuruluş, çalışma ve sınavın uygulanmasına ilişkin harcamaları, ön-

görülecek bir bütçe çerçevesinden, Tıp Fakülteleri, Sağlık Bakanlığı ve SSK Genel Müdürlüğü'nün ortak ve eşit katılımıyla karşılanır.

vii. Türk Patoloji Konseyi Uzmanlık Mezuniyet Sınavı, konseyin uygun göreceği aralıklarla, yılda iki defadan az olmamak üzere yapılır.

Prof. Dr. Feriha ÖZ

Doç. Dr. Aydın SAV

Dr. Deniz ÖZCAN

Doç. Dr. Sevgi KÜLLÜ

Prof. Dr. Nükhet TÜZÜNER

Doç. Dr. Ümit İNCE

Prof. Dr. Gülşen ÖZBAY

Doç. Dr. İbrahim ÖZTEK

Dr. Yüksel KIROĞLU

Doç. Dr. Dilek YILMAZBAYHAN

Dr. İsmail EVREN

Doç. Dr. Mehmet AĞAN

Doç. Dr. Gülay AKALIN